

ONDŘEJ NEFF

MĚSÍC MÉHO ŽIVOTA

ARKÁDSKÝ CYKLUS

PLUS

Měsíc mého života

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Ondřej Neff
Měsíc mého života – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ARKÁDSKÝ CYKLUS

**MĚSÍC
MÉHO
ŽIVOTA**

ONDŘEJ NEFF

**MĚSÍC
MÉHO
ŽIVOTA**

ARKÁDSKÝ CYKLUS

PLUS

OBSAH

I.	Paragraf šest.....	7
II.	Velké emoce.....	79
III.	Nová hranice	159
IV.	Svaz průkopníků	235
	Doslov místo předmluvy	241
	Pár slov po letech	243

ČÁST I.

(1)

Na to datum si vzpomínám přesně: 26. června 2045. Čekal jsem na to datum. O půlnoci z pětadvacátého na šestadvacátého jsem seděl ve svém šuplíku. Docela sám. Na stole přede mnou čtyři věci: krabice označená jako malinový sirup, plná pašovaného rumu, z poloviny dopitá, sklenička vrchovatě plná, ostře nabroušený nůž a maličký obdélníček s číslicí jedna.

Maličký obdélníček.

To všechno zbylo z půldruhého metru dlouhé krejčovské míry. Už ne stopadesátka, už ne stovka, padesátka, desítka. Jenom jednička.

Pětadvacítko na kalendáři se změnila v šestadvacítku. Docela malá změna – v obrazci přibyla jenom jedna maličká čárečka. Z pětky se stala šestka. Pětka je složená z pěti úseček, šestka z šesti. Dvacetiprocentní zisk.

Pro mě to byl zisk stoprocentní. Tisíciprocentní. To proto, že touhle jednou čárčičkou se zítřek změnil v dnešek.

Uchopil jsem sklínku, usmál se na kalendář, pozdravil ho prastarým pijáckým gestem a pak jsem vyklopil obsah rovnou do chřtánu.

Na zdraví, ať slouží. Nalil jsem si novou sklínku, uchopil nůž a jal jsem se obdélníček cupovat na vlákenka. Když jsem byl hotov, jednotlivá vlákenka jsem sekal na miničástečky.

Trvalo mi to hodinu, ale práci jsem odvedl dokonale: z obdélníčku se stala hromádka žlutavého prášku. Opici jsem už měl pořádnou.

Byla to hodná opice. Uložila mě na kavalec a uspala líp než maminčina ukolébavka. Nazítří ráno jsem ale byl na nohou, sotva zazněla siréna. Na nohou, a šup ke dveřím, vak s živobytím v jedné ruce, nedopitou krabici v druhé. Jaképak oblékání a mytí. Copak jsem se svlékal, než jsem spadnul na kavalec? A rum je lepší než deset zubních kartáčků.

Zajímavý. Vstal jsem hned, co to houklo, ale v koridoru už bylo plno. Chlapi tekli chodbou jako kapři při výlovu. Byla to částečně sranda, ale sem tam taky padla nějaká ta facka a kravál tu byl horší než dole v šachtě. Každý by nejraději běžel – letěl by, kdyby mohl. Jenže bylo nás pět stovek a nezbylo nám než týct rourou jako ta zatracená hlušina. K vzteku. Tělo na tělo, pro nohy místa jen tolik, aby se dalo dělat šup, šup, šup, šup, posunovali jsme se po decimetrech, ty vzadu křičeli, proč to předeck zdržuje, a zepředu křičeli dozadu, ať jdou ty vzadu do hajzlu, že tam někde úplně vpředu nějaký blbci udělali špunt, a když ty vzadu křičeli dopředu, že půjdou těm úplně vpředu nakopat, tak ty uprostřed řvali, tak to zkuste, jen pojd'te, na co čekáte.

Marný řeči. Nezbylo než dělat šup, šup, šup, šup nohama, vydržet těch pár desítek metrů úzký chodby. Mně to bylo jasné, já nekřičel, jenom to mě mrzelo, že jsem se nechal uskřípnout s rukama svisle podle těla, takže jsem nemohl tu rumovou ruku vytáhnout nahoru, abych si opravil chuť. Šup, šup, šup.

A dvorana. Tam bylo národa! Přišli se před odchodem na šich-tu podívat i ti chlapi, co to měli za stovku, za dvě, nescházeli ani nováčkové, ale ti se chovali tiše. Zato mazáci! Řečí jak vopice chcanek, a hlavně spousta nápadů stran ženskejch, které na nás nahoře čekaj, a kdyby našinec měl splnit každý to „Jednou za mě“, měl by dva roky dopředu plný ruce práce, pokud se to tak dá říct. Křičeli na nás, my zase na ně, tu a tam člověk zahlíd na ochozu známou tvář, a to na vás sáhnul smutek, přece jenom osmnáct měsíců je osmnáct měsíců, žili jsme tu tělo na tělo. Tam někde nahoře byl i Kazik Prus, můj jedinej kamarád. Chtěl bych mu zamávat, ale nešlo to.

Klid! Klid!

Zrovna naproti, na balkoně třetí etáže, se objevil hlavní inženýr Dutkiewicz a vedle něho provozní náměstek Petrák, oba v dělnickým, i gumovky měli na nohách, šaškové, div že si nenasadili přilby, soudruh ředitel se neobjevil, ten má asi jiný starosti, extra přiděl kafe anebo příprava na gremiálku, aspoň že provozního poslal. Když už jsme tu dřeli osmnáct měsíců, zasloužíme si, aby se s námi slušně rozloučili.

Klid!

Jak se mohou rozloučit, když mazáci řvou: „Jednou za mě!“ a my, co vodjíždíme, křičíme: „Ani čuchnout!“ a tak podobně. Tak hergot, proč nadržej hubu?

Uvědomil jsem si, jak zbytečně jsem nervózní. Vždyť na tom nezáleží, že chlapi řvou a že soudruh náměstek nám nemůže poděkovat za obětavou práci a takový řečičky. Časovej řád je nade všema, i nad ředitelem a jeho gremiálníma poradama, a až přijde ta správná chvíle, bude tu a to všichni přestanou rvát a řečnit, protože nastala ta správná chvíle.

Kolem mě se uvolnilo. Loknul jsem si.

„Dej mi taky,“ syknul soused.

„Hovno,“ řekl jsem.

„No jo,“ řekl on.

„Tak na,“ povídám. Byl jsem zkrátka naměkko. Napil se a chtěl podat rum sousedovi doleva, ale to jsem ho bafnul za zápěstí. Soused toho využil a vypálil mi pěstí proti obličejí. Tak tak jsem se stačil zaklonit. Jen aby mi tu škatuli nerozmáčkli, blesklo mi hlavou a pěst mi proletěla kolem nosu, až to fouklo. Popadl jsem rum pravicí a druhé ráně jsem nastavil temeno. Zabolelo to, ale toho bouchače víc. Klouby mu křuply a on zařval, byl to Polák, a to jsem měl kliku, protože kolem byli kuci z Čech, a jak se provalilo, že je to nějakéj čenstochovskej cholera, začali ho dusit a já se přísál ke škatuli, protože mi bylo jasný, co se stane potom: budou chtít napít za tu službu. A tak, když dušení bylo završeno úspěchem, kolem mě narostl trs dlaní s roztaženými prsty a já do něj jemně vložil prázdnou krabici a usmíval jsem se jako jelimánek. Temeno mě bolelo, měl ten cholera pádnou ránu!

„Klid! Klid!“

Náměstek se naklonil k mikrofonu a řekl: „Zdař Bůh!“

A sakra, pomyslel jsem si. To nějak smrdí. Jakmile papaláš začnou po našem, vždycky to smrdí.

Na dvoranu padlo ticho. Všichni si pomysleli: a sakra, to nějak smrdí. Náměstek se odmlčel, asi se polekal toho ticha, kouknul na Dutkiewiczze, ten mu něco pošeptal do ucha, náměstek si odkašlal a řekl: „Chlapi, je to těžký, ale berte to tak, jak to je: šat! nepřiletí.“

Čekal vejbuch, ale dvorana zůstala tichá. Nikdo se ani nehnul, snad nějaký povzdech zašvelel pod kupolí.

Petrák nebyl vůl a o iluze přišel už dávno, pokud někdy nějaký měl. Věděl, že to ticho nevěstí nic dobrého, a strach z něho kapal, on z něho tekla čůrkama.

„Chápejte, že to není naše vina. My jsme kolektivní smlouvu vždycky plnili do puntíku. Děláme všechno proto, abychom umožnili vaši přepravu nahoru. Pochopte, že na prodlužování kontraktu nemáme zájem, že...“

„Co se stalo?“

Poznal jsem ten hlas. Byl to Brunza, Polák. Měl funkci v Jednotný odborový, ale složil ji, protože se dnes vracel s náma nahoru, pokud šat! přiletí. Autoritu ale nesložil. Měl ji pořád i bez funkce. Autoritu nemůžete odložit a taky vám ji nikdo nikdy nedá. Buď ji máte, nebo nemáte.

Brunza ji měl.

Že by zase Mikronéska krize? O zprávy shora jsem se nikdy moc nezajímal, ale info bylo v poslední době Mikronéska krize plný, takže tomu nešlo utýct. Věděl jsem, že je nějaká Mikronéska krize a že napětí stoupá den ode dne, ale bylo mi to fuk, stříhal jsem metr a myslel jsem jenom na těch sto tisíc evropskech dorublů, jak je nahoře roztočím, posadím se k Flekům a v Konšelský síni tejden nebude platit nikdo jinej než Kuba Nedomý. To jsem já, Kuba Nedomý.

Co je mi do Mikronéska krize? Jen ať se ty žluťasové mezi sebou mydlej, bude na Zemi o jednu poušť víc, Střední východ je

pokrytej radioaktivníma skleněnejma deskama, Afrika přišla o tu špičku dole, kterou vidíte na starejch mapách, a Severní Amerika už není s tou Jižní spojená a Nověj Sovětskej svaz zavedl v půlce Evropy Zónu Prosperujícího Socialismu. Povídám, co je mi do nějaky Mikronésie, já chci slušný pivo a klídek a kolem sebe kamarády a chci se cejtit jako chlap!

„Není to tajemství, co se stalo,“ řekl náměstek Petrák. „Rada bezpečnosti vyhlásila žlutý stav. Zastavila veškerý provoz s výjimkou mobilních jednotek Modrých vojsk.“

„My jsme ale slyšeli něco jinýho,“ odpověděl Brunza. Byl někde vpředu, asi rovnou pod balkonem. „My jsme slyšeli, že tohle všechno je jedna veliká flígna.“

„Flígna?“ podivil se náměstek Petrák.

„Ano, flígna. Bláťáci prej nemaj zájem na tom, aby se naši lidi vraceli nahoru. Když se má velkej turnus vrátit nahoru, vymýšlejí flígnu na zablokování dopravy, aby nás tu zadrželi a mohli se pak odvolat na paragraf šest. Pékáel potřebuje lidi, a nový se zrovna nehrnou!“

„Něco takového slyším poprvé,“ zamumlal náměstek Petrák. Otočil se na inženýra Dutkiewicze a něco mu povídal – asi: slyšel jsi něco takovýho, soudruhu? A on asi na to: kdepak, neslyšel, no vopravdu, něco takovýho! Nejspíš si povídali v tomhle duchu, ale pokud to dolehlo k mikrofonu, my dole jsme neslyšeli ani slovíčko, protože dvorana začala hučet.

„Ticho, chlapi!“ zahulákal Brunza. Dovedl hulákat. Dvoumetrověj chlap, dmychadlo místo plic, pracky jako nakladače. „Ticho. Vy teda říkáte, že jste nic takovýho neslyšeli? Že jste nevinný jako lilium?“

„No, pravda,“ řekl náměstek Petrák.

„Podle vás je teda náhoda, že doprava je blokováná, zrovna když se vrací turnus z Českopolské, ale taky patnáct set chlapů z Arkádie a osm stovek ze Dvojky!“

„Vždyť přece víte, že už loni se na pékáel přešlo na velkokapacitní výměnný cyklus.“

„Tak tedy nevinný,“ opakoval Brunza.

Strach už z náměstka netek, ten z něho stříkal, vzpomněl jsem si na klauna v cirkuse Humberto, ten brečel čůrkem a křičel: „Panežiditeli, panežiditeli, oni ubližujou klaun!“

Ty nebreč, oslovil jsem v duchu náměstka Petráka. Tobě nikdo neubližuje. To my jsme na tom blbě. Nám hrozí paragraf šest.

Jak se později ukázalo, hrubě jsem Brunzu podcenil. On to nebyl jenom obr s bejčí hrudí. Ve své metrákové lebce měl mozek computerák a na ranní scénku se řádně připravil, protože už dopředu věděl, co se semele.

Jak už jsem řek, ředitelskej balkon byl na třetí etáži a nad ním byly ještě čtyři další. Do vrcholu dómu už nebylo pořádně vidět, z nás se muselo kouřit, jak jsme se všichni potili, ale natolik ten vzduch byl průhledný, aby se dalo vytušit, že se nahoře něco děje.

Přímo nad balkonem se objevil chumel chlapů, něco se zablesklo v šedavé mlze, jedna žlutá linka, druhá a třetí, na lanech se spustila dolů skupinka přímo na balkon, další dvě lana hodili dolů Brunzovi a vytáhli ho nahoru.

To všechno se sběhlo v několika málo vteřinách. A už se ozvaly sirény ochranky, jak jinak. Pohotovostní oddíl byl v permanci už tři dny, všichni citróni Českopolský pulírovali ty svoje psychiny. A teď už měli určité prsty na spouštích, jen to do nás naprat, vinnej nevinnej, však si nás přeberou, až zkapeme jak беруšky za mrazu. Sirény ječely a do toho megafony říkaly něco jako: „Hahyhuálahu mahu hahá hu!“

Znělo to velmi hrozivě.

Ani Brunzovi nebylo neznámo, že ochranka má pohotovost, ostatně jako vždycky, když důl střídá turnusy, a připravil se důkladně. Důkladně? Jednoduše, ale fungovalo to, a podle mého názoru to, co funguje, je také důkladné. A naopak.

Brunza vytáhl ze záhradří ostře nabroušenou dýku, dlouhou dobrých třicet čísel. Leskla se ve vzduchu jako hadí slina. Položil ji náměstkovi Petrákovi na hrdlo, samozřejmě tou správnou, to jest ostrou stranou. Pak zvolal: „Při prvním rajsským políbení škubnu rukou.“

Psychina nejdřív lehce ťukne, to je rajský políbení. Pak vám zamotá šišku. No a nakonec jste v limbu.

Od rajského políbení k zamotané šišce vede cesta, která trvá půl vteřiny. Za tu dobu Brunza dokáže škubnout rukou a ještě k tomu dodat „cholera“!

Megafony přestaly kvákat. Anebo možná nepřestaly, ale chlapi začali jásat a prostě je přehlušili. Taky poskakovali na místě. Jako malí janci. Co asi čekali, že se stane?

Měli radosti, že se vůbec něco děje. Rád bych věděl, kolik z nich si v tuhle chvíli řeklo: hergot, taková podívaná stojí za paragraf šest!

Brunza volnou rukou udělal takové malé gesto.

„Pane velkej citrón!“ zvolal. „My trváme na vystřídání. Ať nás vystřídá, kdo chce. Civilní doprava je zablokováná? Bueno. Ať nás tedy vodvezou Modrý. Tohle dejte vědět těm velkejm pánům. Řekněte jim, že na Českopolský čeká pět set chlapů na vodvoz. Řekněte jim, že kašleme na nějaký žlutý stav. Chceme domů. Makali jsme osmnáct měsíců. Dřeli jsme jak blbí. Bydleli jsme po šuplíkách a pili destilovaný chcanky. Sprcha jednou tejdne, sakra, ať to nějaký bláták nahoře zkusí!“

Megafon se ozval znovu, tentokrát srozumitelně.

„My to vyřídíme. Ale vy, Brunza, si to šeredně odskáčete. Za tohle budete sedět, až zčernáte.“

„Raděj sedět nahoře v base než se válet tady dole po zbytek života v šuplíku podle paragrafu šest, pane velkej citrón! To za prvý. A za druhý: podívejte se kolem sebe na ty krásný velký chlapy. Myslíte, že blátáci mají basu dost pevnou, aby jim ji tyhle chlapi nerozebrali na kusy během jedinýho slunnýho vodpoledne? Jen řekněte, chlapi, panu velkýmu citrónovi: necháte mě sednout si do basy?“

„Ne – ne – chá – me! Ne – ne – chá – me!“

Křičeli všichni. Křičeli jsme všichni – vždyť já se taky přidal.

Je to zvláštní pocit. Stojíte v davu, stovky chlapů kolem vás a taky nad váma, galérie div se neutrhnou pod tou váhou těl, a kdyby aspoň klidně stáli, ale to ne, oni dupou do taktu, někdo

by jim měl říct, chlapi, nechte toho, galérie nejsou stavěny na takový dupání, ale kdo by jim to měl říct?

Petrák má ostří kudly na krku, lechtá ho po ohryzku přesně v těch místech, kde holicí strojek nejhůř zabírá, jestlipak Brunza oholil Petrákovi alespoň pár těch fousků, co vždycky zbydou i po sebepečlivějším holení? Kdepak. Petrákovi není do řeči a Dutkiewiczovi taky ne. Sice nemá kudlu na krku, ale mohl by mít, a jak už to ve světě chodí, víc je podělanej ten, komu by se mohlo něco stát, než ten, koho to už postihlo.

Chlapi, nedupejte, myslel jsem si, a sám jsem dupal ostošest do taktu. Chlapi, neřvěte, a sám jsem řval: „Ne – ne – chá – me! Ne – ne – – chá – me!“

Ani na šachtě si člověk nepřipadá tolik při síle, jako když stojí uprostřed dvorany mezi stovkami chlapů a řve zcela hrdla. V ten moment jsem si uvědomil, o co jsem v životě přišel tím svým ateismem: nikdy jsem nestál v žádném kostele, mešitě nebo templu, nikdy jsem nezpíval a neřval na Pánaboha bílýho, hnědýho ani žlutýho, co jich na světě je a působěj všechny ty války.

„A já sám, vždycky sám,“ tak nějak mi to zpívala maminka, když jsem byl malej kluk. Tak jsem se dostal až sem. Já sám, vždycky sám. Jenže teď nejsem sám. Stojím ve dvoraně a skanduju nějaké slovo, které ztratilo sterým opakováním smysl. Co to vlastně říkám? Na tom nezáleží. Hlavně abych řval co nejvíc.

Zachovej klid, Kubo, ozval se mi v hlavě vnitřní hlas. Přestaň hulákat a začni aspoň trochu uvažovat. Jak dlouho vydrží Brunza na balkoně? To chce na věky věků lechtat Petráka po ohryzku ostřím zabíjáckého nože? Copak tohle všechno není jedna jediná a strašná blbost?

Přestal jsem hulákat. Nikdo si toho nevšiml. Vlevo, vpravo, přede mnou i vzadu chlapi řvali, oči se jim leskly, brady měli navlhly od slin, jéžíš, to tady není nikdo rozumnej?

Musíš se chovat rozumně sám, Kubo Kubíku. Tohle hulákání a dupání k ničemu nepovede. Brunza musí dřív nebo pozdějc Petráka pustit, anebo podříznout. Ať to dopadne tak nebo tak, na tvým vlastním osudu to nezmění nic ani o vlásek.

Není past tak pevná, aby neměla skulinu.

Ted' jsme v pasti, všichni, s Brunzou a jeho nožem i bez něho. Jde o to najít tu skulinu a proklouznout ven. Sám to nedokážeš. A jediný chlap, o kterém jsi slyšel, že by to snad dokázal, se jmenuje Jerzy Zasada.

(2)

Ten policajt se na mě nedíval přívětivě. Dokonce můžu říct, že se díval nepřívětivě.

„Co je vám do toho?“ zeptal se mě.

„Přeberte si to sám.“

Dumal. Bylo o čem. Řekl jsem mu: „Jsme na tom stejně, vy i já. Za tejdén se napíchnu na háček paragrafu šest a nahoru se jakživi nedostaneme.“

„Kdo vám to řekl?“

Usmál jsem se na něho. Inu, policajt. Kdybyste mu řekli, že za půl hodiny nastane Big Bang Dvě, zeptá se vás, kdo vám to řekl. Buď' je to nemoc z povolání, anebo psychický předpoklad k tomu, aby tohle povolání mohl dělat.

Bylo mu pětadvacet, narodil se v Klatovech a jmenoval se Jiří Bejček. Tři roky služby u Modrých přileb. Vymetli s ním kde co. Byl v Peru, v Ghaně, v Bengálsku a naposledy někde v Austrálii, kde čert popíchl dva kmeny domorodců, aby se začaly vzájemně vyhlazovat ve jménu víry v nějakéj placatej kámen nebo co. Tre-fili ho otráveným šípem a hned vzápětí mu ránu osmahli plamenometem. To mu sice zachránilo život, ale nálady mu to nepřidalo. Přešel od Modrých k Bezpečnosti a nechal se nalejt sem dolů. Proč? Kvůli dorublům, to taky. Ale hlavně proto, že tu nejsou náboženský fanatici, a pokud se nějakému podaří proklouznout, brzy ho vyhmátnou a posadí do basy.

Rozhodně ho nenechají běhat po dole s otrávenými šípy a plamenometem.

„Máte pravdu,“ řekl. „Jsme na tom stejně. Ale co na tom záleží, vy blázne jeden bláznivá?“

Pochopil jsem, proč mi nadává.

„Vy si myslíte, že vás chci přelanařit k tam těm dole.“ Ukázal jsem palcem za sebe, tím směrem, kde ležela dvorana a kde v kruhu silně rozezlených havířů dřepěl posmutnělý náměstek Petrák. Výbor Bdělých, tak si ti chlapi říkali. Pěkný název. Vymyslel ho Brunza.

Ten byl samozřejmě v čele Výboru Bdělých. V tuhle chvíli seděl v Dutkiewiczově kanceláři a vyjednával.

Strážmistr Bejček povytáhl obočí.

Vypadal starší, tak na pětatřicet, čtyřicet. Tři roky u Modrých přileb mu pokreslily tvář klínovým písmem. Nikdy jsem tuhle abecedu nestudoval, ale nápis na jeho tváři jsem uměl přečíst: náboženská válka je svinstvo.

„Tak k věci,“ řekl.

Opíral se svalnatým policajtským zadkem o hranu stolu a ruce měl založené na prsou. Pažba psychiny mu čouhala z rozepnutého pouzdra. Seděl jsem na židli vedle dveří a střídavě jsem se díval na tu pažbu a Bejčkovi do očí.

„Ti venku jsou blázni,“ řekl jsem.

„To jsou,“ přisvědčil.

„Zkejsnou tu všichni, i kdyby Petráka usmažili na ohníčku.“

„Myslíte?“ zeptal se neurčitě.

„Arkádie se bude rozšiřovat. Pětinásobek kapacity. Chápete to? Kde vezmou tolik lidí, aby Arkádii obsadili? Už ten náš poslední turnus dali jen horko těžko dohromady.“

„O té Arkádii,“ řekl váhavě, „víte jistě?“

„Tak jistě,“ řekl jsem jakoby nic, „jako vím, že máte v Praze dvouletýho synka a chcete ho vidět.“

„Sakra, koho v tom datacentru máte?“

„Na tom nezáleží. Jasně je, že tam někoho mám. Jsem rád, že vám svítl.“

Odpíchnul se od stolu, opatrně otevřel dveře a vyhlédl na chodbu. Zahlédl jsem skupinku tří čtyř havířů. Klusali kolem, když

zahlídli citróna, zvolnili, ale jen na malinkou chvilku, sotva na dva tři kroky. Jeden se ušklíbl, podíval se na souseda, ten se usmál, přidali do kroku a zmizeli mi z očí. Jen dusot jejich pracovních bot se koulel po chodbě.

Strážmistr přirazil dveře a otočil západkou. Pak se vrátil ke stolu a ztěžka dosedl do otáčivého křesílka. „Poslyšte,“ řekl, „ale s tou Mikronésií je to vážný. Tohle vím zase já, už včera večer přišla svodka po informačním okruhu.“ Kývnul hlavou do kouta, kde ležel na nízkém železném stolku orákl, napůl pohřbený pod hustou vrstvou printů.

Má tu pěkněj čurbes, pan strážmistr. Na krásno si nepotrpi. Nikde obrázek, žádná macatá kočka, žádná japonská zahrada. Nad stolem kalendář, docela obyčejný, jenom čísla, nic víc. Levá půlka se červená. No ovšem, prvním lednem počínaje jsou čísla červeně zakroužkována. Od prvního ledna do šestadvacátého června. A mezi červnem a červencem tlustá červená čára.

Jenom čára. Žádné znaménko „§ 6“. A přesto ta čára neznamenal nic jiného než právě paragraf šest.

„Rád věřím, že je to s Mikronésií vážný. Jenže v danou chvíli mě nezajímá ani Mikronésie, ani Mikronésie. Chci se odsud dostat. Vy taky. Proto jsem za váma přišel.“

Nervózně se uchechtnul a zavrtěl hlavou. Měl tuhé blond vlasy, ostříhané nakrátko, na ježka.

„To se vezmeme za ručičku a půjdeme spolu – kam?“

Směšná představa.

Srdce mi začalo rychleji bušit. Až do téhle chvíle to bylo povídání bez velkého významu. Povykládali jsme si, já se koneckonců projevil jako loajální občan, protože jsem dal najevo nesouhlas s avanturistickým počínáním neodpovědných živlů, a můžeme se rozejít. Já se vrátím do svého šuplíku, on zůstane tady na okrsku a za hodinu se nechá vystřídat a půjde čumět dolů do dvorany, kde Výbor Bdělých maceruje náměstka Petráka v potu.

„Představte si, že by byla reálná naděje dostat se ven. Šel byste se mnou?“

„Vy potřebujete moji pomoc.“

„Samozřejmě, jinak bych za váma nechodil.“

„Taková možnost není.“

„Už jste se přesvědčil, že mám dobré informace.“

„Od kamaráda v datacentru jste se doslechl nějaké drby. Jenže, chlape, cesta z dolu ven? To je něco jinýho!“

„Dejme tomu, že taková cesta opravdu existuje. Šel byste se mnou?“

Asi jsem vložil do hlasu moc naléhavosti. Strážmistr to vycítil a povyrostl zřetelně v ramenou. Měl pořádná ramena – a teď ještě pořádnější.

„Nalejte mi čistý víno a já uvidím, co se dá dělat.“

„Věříte, že se to těm dole povede?“ začal jsem z jiného konce.

Nechtěl se vzdát. „Jak je to s tou cestou ven.“

„Něco jsem se vás ptal.“

„Samozřejmě nevěřím. Dostali jsme tu zprávu okruhem! Civilní sektor momentálně žádnou kapacitu nemá. Park převzaly Modré přílby.“

„Nevystřídají ani ochranku?“

„Tohle vás zajímá nejvíc?“

Zajímalo mě to velice. To bych řekl, že mě to zajímá, poldíku!

„To by bylo moc prima, vidíte?“ řekl jsem. „Vyklopím vám na krám, co vím, vy mě položíte a po vystřídání vám předají vkusný diplom. Možná i jednu hvězdičku navíc. Nadstrážmistr Bejček, to by znělo docela hezky a synek by na vás byl pyšný, nemám pravdu?“

Jak jsem řekl to slovo „synek“, něco se mu zachvělo kolem očí. Chvilí na mě civěl a pak vstal. Myslel jsem, že mi jednu vrazí, ale otočil se ke mně zády a přistoupil k oráklu. „Poslyš, opičku, spoj mě s velitelstvím.“

„Spojení navázáno,“ odpověděl orákl příjemným ženským hlasem.

„Kdy nás odvezete,“ spustil Bejček zhurta.

„Lokální velitelství Interpolu vyslovuje politování. S vyčleněním prostředků k vystřídání bezpečnostních složek se nepočítá v nejbližších osmačtyřiceti hodinách.“

„A potom?“

„Žádné informace.“

Vstal jsem a došel až k Bejčkovi.

„Není to habadůra?“ zeptal jsem se ho.

„Myslíte, že si povídám s vlastní babičkou?“ odsekl mi.

„Takovej orákl máme v kasinu taky,“ podotkl jsem. „Dokonce je tam novější typ.“

„Vyzkoušejte si ho.“

„Chci vědět,“ řekl jsem pomalu a zřetelně, „ve které kuchařské knize vydané na Islandu po roce 1950 se poprvé objevil recept na makovou buchtu.“

„Lituju,“ odpověděl orákl příjemným ženským hlasem, „ale nepatříte mezi osoby autorizované k dotazům adresovaným databance uzavřeného bezpečnostního okruhu. Oznamuji vám, že váš pokus o zneužití databanky uzavřeného bezpečnostního okruhu je registrován a váš hlasový vzorek analyzován a identifikován. V průběhu příštích čtyřiaadvaceti hodin budete vyzván, abyste se ze svého pokusu o trestný čin zodpovídal před orgánem lokální správy, občane Jakube Nedomý, rodné číslo 231122 lomeno 090.“

„Vykoledoval jste si nepříjemnost“ podotkl strážmistr Bejček. „Gratuluju.“

To mě naštvalo.

„Já jenom chtěl vědět, jak je to s tou makovou buchtou!“

„Měl jste se zeptat civilního datacentra.“

„Copak tu máte civilní orákl?“

„Náš orákl má přímý vstup do civilního okruhu. Je to tak, vid', opice?“

„Je to tak,“ odpověděl orákl. „Trváte na zodpovězení dotazu?“

„Trvám,“ odpověděl jsem. O makové buchtě se nijak zvlášť nezajímám, ale něco mě napadlo a potřeboval jsem získat trochu času.

„Recept na makovou buchtu byl otištěn na Islandu poprvé roku 1922 v knize Sveina Althinga Taje slovanské kuchyně. Originální název neuvádím, protože neumíte dánsky. Pokud si přejete znát originální název, vzneste požadavek.“

„Strč si ho za klobouk“ odpověděl jsem.

„Lituji, ale to je nesplnitelný příkaz,“ odpověděl orákl zdvořile.

„Malér nemalér,“ komentoval strážmistr, „ted’ už je to jedno. Co vám můžou udělat? Nic horšího než paragraf šest neznám. Dostanete pokutu, víc než pět stovek to nebude.“

„Já vám řeknu, jak se odsud dostat.“

„Povídejte.“

„Ona poslouchá,“ kývl jsem hlavou na orákl.

„Kdo? Opice? Hele, opice, dokud neřeknu ‚poslouchej‘, nebuďš poslouchat. Spokojen?“ obrátil se ke mně.

„Ještě jednu maličkost. Potřebuju se pojistit, že mě nepodfouknete.“

„Moje slovo vám nestačí?“

„Lituju, ale z višně jsem nespadl.“

Pokrčil širokánskými rameny, ale už jsem na něm viděl, že je trochu nervózní a že mi začíná věřit.

„Jak se chcete pojistit? Žádnou záruku vám dát nemůžu.“

Sedli jsme si. Byla to partie pokeru, jak jsem si náhle uvědomil.

„Jste stoprocentně přesvědčený, že vás nikdo nevystřídá?“

„Sám jste to slyšel.“

„Mluvili o osmačtyřiceti hodinách.“

„Zmiňoval jste se o rozšíření Arkádie. Já už taky něco zaslechl. Mezi kolegy se o tom povídá už dlouho. Jak vám to mám vysvětlit, já tu nechci bejt, máte pravdu, ve všem, co jste řekl, nahore mě čeká kluk, už půl druhýho roku jsem ho neviděl jinak než na obrazovce, já ho chci mít u sebe, ježíšmarjá, já udělám, co budete chtít, jenom abych vás přesvědčil...“

Najednou se rozsypal, tenhle drsňák, policajt, válečnej veterán, div nebrečel, ruce se mu třáslý, klepal se celej.

„Chci, abyste spálil mosty.“

„Cože?“ zabreptal.

„Máte odsloužino osmnáct měsíců. My ted’ požádáme data-centrum o změnu údajů ve vašich osobních záznamech. Žádnejch osmnáct měsíců, ale rovnejch čtyřia dvacet.“

„To přece nejde!“

„Jde to,“ odpověděl jsem umíněně. „Nemám kamaráda v datacentru. Poslouchej dobře,“ přešel jsem na tykání. „Já sám jsem se naboural do sítě. Do civilní,“ dodal jsem rychle a podíval se koutkem oka po oráklu. „Dokážu tam řídit jako černá ruka. Zním klíčový hesla, krycí kódy, znám všechno.“

„To není možný,“ namítnul. „To nejde. Kdo by tohle uměl, mohl by si připisovat vydělaný prachy.“

„Prachy jsou vázaný na odsloužený měsíce a ty jsou krytý paragrafem šest. Co by komu byly platný prachy, kdyby za tu cenu měl zkejsnout v tomhle hnoji? Proto se vo to nikdo nepokusil. Budeš první. Přesně ti řeknu, co uděláš. Změníš osobní záznam. Spadneš pod paragraf šest. Ne za tejden, nechci slyšet nic o osmačtyřiceti hodinách. Uděláš to hned. Změníš záznam a staneš se doživotním občanem Luny. A teprve pak ti uvěřím, že mě nepodfoukneš.“

Opravdu, tahle strašná bouda mě napadla až po tom žertíku s makovou buchtou. Byla tak jednoduchá, že jsem se tomu až musel smát.

Polda byl na vážkách. „To nemůžu udělat.“

Vstal jsem a šinul se ke dveřím. „Sbohem a šáteček,“ řekl jsem.

„Počkej,“ řekl nešťastně. „A co když...“

„Mě nezajímaj žádný cokdyže. Něco ti povím a pak buď uděláš, co po tobě chci, nebo odejdu. Zním taky na šachtě chlapa, kterej si vymyslel perfektní způsob, jak se odsud dostat. Za pár hodin jsme ve fríportu Jedna. Tam se nikdo nikoho na nic nepptá, jenom na konto. Fríport patří státu Texas a Texasáci jsou ty poslední správný Amíci. Zajímají je jenom prachy. My prachy máme. Odvoz zaplatíme, když se na fríport dostanem včas a uklouznem paragrafu šest. A ten chlap, co o něm mluvím, ví, jak na to.“

„Proč teda neuteče?“

„Jeden člověk to nezvládne. Musej bejt tři – ani o chlapa víc, ani o jednoho míň. Rovnej počet: tři. A jeden z nich musí bejt policajt.“

„Proč ten chlap sám...“

„Už žádný otázky. Jdeš do toho? Bud' jo, nebo ne. Když ne, jdu pryč. Jsou tady i jiný policajti, kterým hoří koudel. A jestli jo..., moji podmínku jsi slyšel.“

Polknul. „Tak teda jo.“

Dali jsme se do práce. Bejček odblokoval orákl, vlezli jsme do civilní sítě a já začal konat. Něco z hlavy, něco jsem recitoval z učítýlka, připadal jsem si jako voják v džungli, mačetou jsem máchal kolem sebe, bariéry se mi pokládaly před nohama a já šel krok za krokem kupředu, právě tak, jak mě to naučil ještě nahoře na Zemi jeden mazák, který zažil ještě chemické rakety a skafandry sněhuláky. Já znal spoustu figlů a tohle byl jeden z nich a věřte, že by mě nikdy nenapadlo ho použít, až teprve ten malér s policejní sítí mi zatřepal roštem a nápad vypadl do popelníku.

Bejček seděl vedle mě, střídavě rudnul a blednul, až se mu na tvářích trvale usadily červené skvrny ohraňované bílým meandrem.

„A je to,“ řekl jsem, když to bylo.

„Jestli to nevyjde,“ řekl, „zabiju tě.“

„Musí to vyjít. Od teďka máme namířeno na svobodný kosmický přístav Jedna.“

„Vyklop ten plán.“

„Já ho neznám.“

Teď se ukázalo, jak strašně je Bejček rychlý. V mžiku jsem měl kolem krku jeho prsty.

„Neblbni,“ zasípěl jsem.

Poněkud povolil, ale moc ne.

„Zná ho ten chlap.“

„Kde je ten chlap?“ Zamračil se a podezření div mu nekřičelo z očí. „Jak to, že jsi ten plán z něho nevymámil?“

„Ježišmarjá, copak jsem s ním mohl mluvit?“

Zatřepal mnou, až mi v šijových obratlích zachřestilo.

„Já tě zabiju hned teď na fleku, ty hajzle!“

„Dyť von...“ Chtěl jsem to doříct, ale ten blbec mě svíral tak silně, že jsem nedokázal propasírovat ani hlásku tou škvírou, která v hrdle zbyla.

„Co von?“

„Von sedí v base, ty vole, a proto potřebuju policajta, aby mě k němu doved, copak ti to není jasný od začátku?“

Ano, taková byla ta smutná pravda: osovateľ onoho plánu Jerzy Zasada dřepěl v base za to, že vzýval Alláha, což bylo ve všech koloniích Luny zakázáno stejně přísně jako vzývání kteréhokoli jiného proroka, boha nebo modly, co jich jen na světě je, a že jich je tam hodně, a měla se kolem nich točit tak náramná, až se člověk musí divit, proč ta modrá Země, co nám visí nad hlavami, ještě nezčervenala.

Pustil mě docela.

„Polák, a mohamedán. To je tak strašná blbost, že by si ji nedokázala vymyslet ani tak mazaná palice, jako je tvoje. Jdeme do basy. Ale to ti povídám: jestli je v tom levota, zůstaneme v base všichni tři. Zasada za vzývání Alláha, ty mrtvej a já za bestiální vraždu.“

Vyšli jsme na chodbu.

Bylo tam plno lidí, jedni utíkali tam, jiní onam, rozčilovali se nad něčím, něco vykřikovali, ale ani Bejčka, ani mě nezajímalo nic z toho, co se jim motalo v makovicích.

(3)

Jerzy Zasada dřepěl v tureckém sedu na pokrývce rozložené na zemi, s přimhouřenýma očima, bez hlesu a bez pohybu. Teprve při bližším ohledání si mohl pozorovatel všimnout, že mezi prsty svatého muže volně kloužou kuličky tasbíhu, růžence o devěta-
devadesáti zrnech, symbolizujících krásná slova, jež blíže objasňují atributy Alláha, toho boha, vedle něhož není jiných bohů, neboť lá iláha lila-l-láhu.

Bejček se po mně nejistě podíval a já jen pokrčil rameny. Také jsem nevěděl, co Zasada udělá, když ho vyrušíme z jeho zikru.

Zakašlal jsem.

Bejček do mne dloubnul loktem a kývnul bradou.

Byl netrpělivý, strážmistr Bejček. A já taky nemohl sloužit za příklad bohorovně vyrovnaného člověka.

„Poslyš, Jerzy,“ začal jsem, „posílá mě za tebou jistě Kazik. Přetahoval mě na vaši víru, ale marně. Ale neprásknul jsem ho. To je taky zásluha. A tenhle... chlápek je kamarád. Přesně ten policajt, kterýho potřebuješ.“

Neřekl ani slovo.

„Řekni mu něco,“ obrátil jsem se na Bejčka.

„Poslouchejte, Zasada, vy nevíte, co se děje venku. Ted' už nejste v base jenom vy a půl tuctu těch dalších náboženských cvoků.“ Šlápl jsem mu na nohu. Nevšímal si toho. „Ted' jsme v base všichni, víc než pět set chlapů. Nahoře je zase nějaká válka nebo co, a když odsud nevypadnem, máme za tejden paragraf šest na krku. Nekoukejte na mou uniformu. Jsem bezpečák, o to by nic, ale nechci tu zůstat o nic víc než tady Nedomý. Potřebuju se dostat zpátky, jasný? A vy prej víte, jak na to.“

„Přísahám ti, Jerzy, že to není podraz,“ připojil jsem se k němu. „Zařídil jsem to přesně podle toho, co říkal Kazik: přiveď Jerzemu policajta a on zařídí ostatní. Tady máš policajta, tak zařizuj.“

Konečně zvedl oči.

„Kdo jste? Neznám vás. Nikdy jsem vás neviděl.“

V cele bylo šero, ale ne zase tak husté, aby si někdo popletl vlka s babičkou. Upřímně řečeno, mezi vězeňskou celou a šuplíkem pro svobodné havíře nebyl moc velký rozdíl. Snad jenom v tom, že šuplík se zamyká zevnitř, kdežto cela zvenčí. Jenže co na tom? Kam se dostanu ze šuplíku? Pár set metrů chodeb, kantýna, marodka, klub, dvorana, no a samozřejmě šachta, dřina, makačka. Vesmír jen o malinko větší, než má Zasada. V jistém smyslu Zasada má větší vesmír: věří ve svého Alláha, kdežto já jenom na svejch sto tisíc dorubů, který dostanu jako náhradu za osmnáct měsíců ztraceného života na tý svinský kulatý skále, který se odpradávná říká Měsíc.

Kleknul jsem si přímo před něho, abych měl obličej na úrovni jeho očí. „Jerzy, je zle. Už tohle je součást útěku, rozumíš? Tenhle polda Jirka Bejček je už polda jenom podle uniformy. Lítá

v tom s náma. Sám jsem ho namočil do kaše, aby nemohl ucuknout. Šel jsem hodně daleko, věř mi. Nemůžeme couvnout. Od tyhle chvíle seš kápo ty. Přestaň s tím divadýlkem a začni jednat. Každou chvíli se může strhnout poplach. Opustil strážní stanoviště. Budou ho hledat. On rozbil hledačku, sakra, ukaž mu tu hledačku!“

Bejček se naklonil, vyhrnul si rukáv a ukázal Zasadovi identifikační kroužek. Vysílač impulzů byl na mraky. Už to mělo Jerzyho přesvědčit. Kdo by rozbíjel vysílač impulzů, tím spíš, že ten někdo vězí v policejní uniformě?

„O ničem nevím, nic jsem neslyšel a nikoho neznám,“ odvětil Jerzy. Na mě se ani nepodíval. Hleděl přímo na Bejčka.

„Ty si myslíš,“ řekl jsem, „že mě zmáčkli a že jsem tě shodil. Myslíš si, že tohle je bouda, nebo že Kazik promluvil. Jak tě mám přesvědčit, že nelžu?“

„Vzpomínáš si, co jsem ti řekl? V tomhle lapáku zůstaneme oba, ty mrtvej a já s obviněním z vraždy na krku,“ řekl Bejček.

„Slyšíš ho?“ naléhal jsem na Zasadu. „Přestává se mu to líbit. Jak by ne, je v zoufalý situaci, zrovna tak jako já a ty. Podívej se na mě, no tak, podívej se!“

Nepřestával vypočítávat krásná slova náležející Nejvyššímu, který je jeden bez druhu i kohokoliv sobě podobného, v sobě jednotný, věčný, bez počátku a předchůdce i bez konce a nástupce, nepodléháje smrti, neomezen časem ani místem, ani jiným určením.

Jenže my jsme na tom jinak, jsme omezeni počátkem i koncem, časem i místem a sterým dalším určením a smrt čeká na nás na všechny. Chci umřít nahoře na Zemi, ne tady, už zaživa pohřbený do měsíční skály.

„Bylo řečeno,“ ozval se Zasada, „že v den osudného naplnění objeví se Gog a Magog a srdce nespravedlivých naplní se hrůzou, avšak srdce pravověrného zaplesá. Nemám čeho se bát. Anděl smrti Azráil mě převede přes most pekelný, který je tenký jako vlas, ostrý jako břitva a temný jako noc. Po jeho boku vstoupím do čtvrté z bran džannatu, jež sluje džannat Adana a je po-

seta bílými perlami a je vyhrazena těm, kdo nabádali k dobrému a odvraceli od zlého. Necítím vůči vám zloby. Ani pro vás není cesta k ráji uzavřena. I v hodině poslední se můžete obrátit na víru pravou. Opakujte po mně: lá iláha illa-l-láhu. Proč byste si měli upřít věčných blažeností ráje, když jeho brány jsou otevřeny i některým zvířatům, jako je oslice proroka Sáliha, tele Abrahámovo, mravenec Šalamounův, dudek královny Bilkís a pes sedmi spáčů?“

„Brána šestá,“ ozval jsem se, „džannat-un-na‘ími, je stříbrná,“ podotkl jsem. Znal jsem to od Kazika.

Zasada sebou trhnul.

„Já vás zabiju oba,“ řekl Bejček. Najednou mu něco blesklo hlavou. „Vždyť ty... Co to tady blábolíš o branách do ráje? Že ty jsi zakuklený muslim?“

„Nesmysl,“ odtušil jsem. „Kazik toho do mě hodně nahustil, když mě chtěl obrátit na víru, ale nějak mu to nevyšlo, vid', Jerziku.“

„Zahrada pohodlného života...“ opakoval Jerzy Zasada zamyšleně.

„Co kdybys to měl vysvětlit vyšetřujícím orgánům,“ děl Bejček. „Antifundamentalistické oddělení je na Bázi na Jedničce. Co tomu říkáte, Nedomý? Co kdybychom se vypravili na Jedničku společně, ale služebně?“

„Nezapomeň na osobní záznam! Máš paragraf šest na krku. Už se nesmíš vrátit na Zemi.“

„Záznam lze prověřit a opravit.“

Zasada byl teď tak pozorný, jako prve netečný. Bejček ožíval. Nová naděje mu vyvstávala před očima: předvede mě na oddělení boje proti náboženskému fundamentalismu a vysvětlí ilegální zásah do služebního záznamu jako konspirační nezbytnost. Dostane se na Jedničku snadno a rychle přes Bázi. Jak? Oddělení boje proti fundamentalismu spadá pod velitelství vojsk Organizace spojených národů.

Byl z něho znovu policajt policajtská, bojovník a veterán, ramenáč, bouchač s pěstmi jako pařezy. Jednou z těch pěstí za-

bušil na dveře cely. Za chvíli přijde služba a všechno bude v pytlí.

„To kvůli tobě, blbče!“ rozkřikl jsem se na Zasadu. „Blbče jeden muslimská, bigotní! Teď se dostaneš leda do hajzlu, a ne do Mekky!“

Šestá brána muslimského ráje je vyhrazena těm, kdo vykonali hadždž, pokud možno v poutním měsíci Zul-hidždže, a spatřili hadžar el-asvad, posvátný kámen, zazděný ve východním rohu Ka'by v Mekce, ten kámen rajského původu, jenž, původně bílý, zčernal doteky hříšníků. V den ki-jámatu, v den zmrtvýchvstání, až zatroubí archanděl Isráfil, tento kámen, kdysi rozbitý jistým Karmatovcem na čtyři kusy, takže držán pohromadě stříbrnými deskami, obdrží oči a jazyk a bude vypovídat ve prospěch těch, kdo ho políbili. Nu a nyní hrozí bezprostřední nebezpečí, že kámen hadžar el-asvad v den kijámatu, až mu přivedou Jerzyho Zasadu, řekne: „Cože? Jerzy Zasada? Račte prominout, ale tohoto pána neznám, v životě jsem ho neviděl, aniž jsem okusil dotyk jeho rtů na povrchu zčernalém dotyky hříšníků.“

A šup s ním do džahannam, do pekla doposud ukrytého pod sedmerou zemí, ledaže by se Jerzymu podařilo proklouznout do čtvrté brány, zdobené obyčejnými perlami.

„Moc na mě nekoukej, sám sis džahannam vykoledoval, protože kam jinam patří muslim, který hadždž nevykonal, ač mohl!“

Bejček nás už neposlouchal, bušil do dveří a dovolával se příchodu strážce.

„Pout' do Mekky...“, zašeptal Zasada, hledě na rozložitá záda strážce zákona, který se na jistou krátce omezenou dobu stal přestupníkem, avšak teď už byl zase strážcem zákona, divoce odhodlaným napravit přestupek, jehož se byl pod mým velením dopustil, napravit si reputaci, získat novou zásluhu a spolu s ní i hvězdičku navíc, protože hodnost nadstrážmistra je bezpochyby impozantnější než důstojenství strážmistrovské.

Bejček se proměnil, ale teď se proměnil i Zasada.

Procitl ze strnulosti, ožil, oči mu zahrály v drobném obličejíku zvýrazněném smolně černou bradkou, a jak tak klečel na dece,

kteřá mu sloužila za modlitební kobereček, překulil se na stranu, natáhl rukama kamsi pod kavalec, ozvalo se několikeré kovové lupnutí a celá jedna podlažní deska se sklopila jako padací dvířka pod šibenici.

Dřív než jsem se stačil vzpamatovat, Zasada zmizel v otvoru, před očima se mi mihly podrážky jeho bot, bílé, takřka neochozené, on byl vždycky velice dbalý na svůj zevnějšek, tenhle Zasada.

Bejček neviděl, co se dělo, jenom vytrvale bušil a dovolával se příchodu strážného. Jenže venku se asi něco dělo, kdo ví, k jakému zvratu zase došlo, co vykoumal Brunza ozbrojený nožem ostrým jako pekelný most, zase nějaká vzpoura nebo protivzpoura, ano, protivzpoura, protože chlapi z nových turnusů, kteří to mají za dvanáct nebo za šest, jistě nejsou nadšení tím, že Brunza drží náměstka jako rukojmí a že inženýr Dutkiewicz vyjednává s náčelnictvem, takže důl podle všeho stojí a mládencům utíkají prachy, za lelkování nikdo nedostane ani pětník, doruble jsou jenom za odvedenou fachu, a jak mládenci mají fachat, když po dole pobíhá Brunza s kudlou v ruce?

„Pojď,“ sykl na mne Zasada z temného otvoru.

Nemusel mi to říkat dvakrát. Robinzonádou jsem se vrhnul do zejícího otvoru a věřte, že v šestinové měsíční gravitaci se robinzonády dělají velice snadno.

Praštil jsem se přitom do hlavy (vedle boule, která mi tam narostla po té potyčce ve dvoraně, budu mít zřejmě další) a odšel jsem si loket, ale jinak jsem ten let absolvoval bez úhony.

„Ještě von,“ špitnul Zasada.

„Ty vole, s ním už nemůžeme počítat!“

„Pánko kochaný,“ zvolal Zasada důlní českopolsčinou, „raďte se připojit k partii!“

Skočil jsem po něm, abych mu zacpal hubu. Rozčilený polda nás naštěstí neslyšel, však ta jeho perlíkovitá pěst nadělala takový kravál, že by ho přehlušil snad jen důlní nakladač.

Zasada se mi ale vysmekl.

„Neslyšel jsi, že musíme být tři?“

„Najdem si jinýho třetího.“

„Na to už není čas. Pánko kochaný!“

Bejček přestal mlátit do dveří, obrátil se a zkameněl jako ten chlapík, o kterém se vypráví nováčkům, že si venku otevřel poklopec, aby se vyčural, a zapomněl, že je kolem minus sto devadesát.

„Stát,“ zvolal strážmistr Bejček, služby dbalý člen ochranného sboru. „Opakuji, stát!“

Sáhl po osobní zbrani, ale hned si uvědomil, že ji musel odevzdat dozorčí službě vězeňského oddělení. Nikdo nesmí do vězení vstoupit se zbraní, takový je předpis.

„Připojte se k partii, páňko kochaný,“ lákal ho Zasada.

Bejček zachrochtal a rozběhl se k nám. Žuchnul sebou na podlahu a natáhl obě ruce kupředu. Chtěl nás vytáhnout z díry jako plže z ulity, jenže přecenil svoje síly.

Popadli jsme ho každý za jednu ruku a táhli jsme a táhli, nohama zapření o stěnu větracího potrubí, ve kterém jsme se ocitli, a Bejček jen marně kopal kolem sebe nohama, nadával a vyhrožoval. Jeho mohutné tělo se sunulo po sklopené podlaze níž a níž, už byl v šachtě do půl těla, v poslední chvíli roztáhl nohy, snažil se zachytit fajfkama o kavelec, ale stačilo jen malinko zabrat – a už byl uvnitř.

„Parchanti! Parchanti mizerný! Vyzývám vás jménem zákona... pust'te mě, parchanti!“ Zasada něco udělal s podlahou, ta se zvedla, ozvala se kovová rána, jak na ni dopadly nohy sklopeného kavalce, a kolem nás nastala měsíčná noc.

„Tohle je napadení úřední osoby, já vás varujuuuu...“

Zasada se dostal k rozběsněnému Bejčkovi zezadu a ucpal mu dlaní ústa. Nastal okamžik ticha. Nad našimi hlavami něco bouchlo, zaduněly tam kroky, uslyšeli jsme dušené hlasy. Vězeňská stráž konečně zaslechla bušení a vtrhla do cely, teď už prázdné jako ústříčné škeble po lukulských hodech.

Bachaři pobíhali po cele, křičeli a nadávali a my byli na dva tři kroky od nich. Tápal jsem oběma rukama v temnotě, abych nahmatl Bejčkův obličej a pomohl Zasadovi při dušení. V živo-

tě jsem nedostal takovou nakládačku jako tenkrát. Bejček měl páru! Mlátil kolem sebe rukama i nohama, snažil se nás zasáhnout, občas samozřejmě trefil holou pěstí ocelovou stěnu, ale častěji mne (Zasada ho držel zezadu, ale pak se ukázalo, že taky pěkně nakoupil, protože Bejček bil dozadu lokty).

Mimoděk jsem ustupoval, abych se dostal z dosahu těch buldozerových úderů, ustupoval jsem, ale ty úderý mě také popoháněly, každá ta rána mě odhodila na čtvrt metru dozadu, už mě bolela všechna žebra a věru že jsem netušil, kolik jich v těle mám, dobrých sto patnáct, jak jsem to tak odhadoval.

Zasada visel Bejčkovi na zádech, přitisklý jako mládě medvídky koaly, a už se viděl, jak vchází do ráje branou ze žlutých perel zvanou džannat-ul-chuldi, která je vyhrazena prorokům, ale také mučedníkům, protože ho Bejček krutě hryzal do dlaně. Trápilo ho však pomýšlení na to, že islám výslovně zakazuje dobrovolné mučednictví a za skutečného mučedníka nepovažuje věřícího pokousaného policajtem, nýbrž toho, kdo byl nevinně zavražděn, stal se obětí morové nákazy, utonul či uhořel, byl zasypán sesutou zdí, zemřel hladem či na pouti do Mekky.

Bejček proti mně zuřivě útočil, postupoval rychle kupředu a já nabyl dojmu, že to není jen tak, že ho snad Zasada zezadu postrkuje. Byl jsem pro něho d'aur, nevěřící pes.

Couval jsem, seč jsem mohl, ale Bejčkovy pěsti mě v té tmě zasahovaly s nemilosrdnou přesností. Strážmistr si zřejmě vytknul mé zničení za prvořadý cíl. Odhadl jsem totiž, že ustal v pokusech setřást Zasadu ze zad a že už ho ani nemlátil lokty a snad i přestal kousat. Nevolal o pomoc ani nevyhrožoval, jen funěl, dýchal plnou kapacitou těch svých děsivých plicních laloků a já už jen čekal na chvíli, kdy se mu rozsvítí oči jako nějaké příšeře z hororu.

A pak mě trefil naplno do čela, před očima se mi rozstříkl ohňostroj a já najednou padal nazad, byl jsem lehoučký jako pírkó a stačil jsem si pomyslet: ten polda mě zabil a já se vznáším rovnou do ráje, nebo spíš do pekla, do jednoho ze sedmi, jež zná islámská věrouka. Jak k tomu přijdu, že poznám džahannam, když

DIA
ICE

ARKA
POLI

325

GPS

jsem se nikdy do pámbíčkaření nepletl, pomyslel jsem si. Proč mám poznat věčný oheň, který je sedmdesátkrát účinnější než oheň pozemský, proč se tvrdí, že to, co my lidé považujeme za oheň, je pouhý kouř ohně pekelného. Proč to, vždyť jsem nevinný, ba zasloužilý – copak jsem se nepokusil zachránit duši muslimskou před její vlastní bláhovostí, copak jsem nechtěl pomoci Jerzemu Zasadovi nastoupit svatý hadždž? A dost možná, že kdyby se mu dostalo času, Zasada mě mohl obrátit na víru pravou, mohl mě přimět k tomu, abych v upřímné víře prohlásil, že lá iláha illa-l-láhu, že není boha mimo Alláha, bytosti označené ism-ul-azam, jménem nejvyšším, jež je lidem neznámé?

Padal jsem a padal, ale žádné plameny nerozptýlily temnotu; ani pekelné, ani pozemské, případně měsíční. Všude kolem mne byla tma jak v ranci a nezlepšilo se to, ani když jsem dopadl na hromadu nějakých hadrů.

Byl jsem zpitomělý přímým úderem do čelní kosti i tím letem, ale tolik duchapřítomnosti v mé zmučené hlavě přece jenom zbylo, abych se bleskurychle odkutálel stranou, pryč z místa, kam vzápětí mělo dopadnout dvoubytosné těleso Bejček-Zasada. A už tu byli, zadunělo to, Zasada se zřejmě odpoutal z policistových zad a Bejček tak pěkně zanađával, že bylo radost ho poslouchat.

Bál jsem se pohnout, aby mě policista nezaslechl a nepokračoval v práci tak zdárně započaté. Ani jsem nešpitl, třebaže mě bolely všechny kosti a všechny vnitřnosti a plíce hrozily prasknutím, tiskl jsem rty křečovitě k sobě a cítil, jak z nich prýští slaná krev. Jenže co naplat, Zasada rozsvítil. Světlo vystříklo z maličké příruční lampy a pokropilo celou tu naši nesvatou trojici od hlavy k patě.

Zasada držel lampu v konečcích prstů levé ruky. Z obou dlaní mu tekla krev. Kdyby nebyl muslimem, mohl by vystupovat před katolickými fundamentalisty jako osvícenec obdařený božskými stigmaty.

„Tak tady je můj depot,“ prohlásil. „Vše, čeho třeba ke zdárnému útěku.“

Bejček, jak se ukázalo, dopadl hlavou napřed, a ten úder ho na

nějakou dobu zbavil bojové iniciativy. Ležel na kupě bílých hadrů s hubou otevřenou a vypadal chytře jako pakůň v obrazárně.

„Helejte, Bejček, my oba odpřísáhnem, že jste ten útek spunktoval vy,“ řekl jsem rychle, abych strážmistra znovu naháčkoval, ale zase jsem sklapnul, protože v danou chvíli nebyl schopen pochopit ani pravidla hry paci-paci-pacičky. Snad aspoň s Jerzym bude rozumná řeč, zadoufal jsem. „Že je to tak, šejku?“

„Má šalláh,“ odpověděl vážně a vytáhl z kapsy růženec, aby se posilnil krátkou meditací, než – s pomocí dvou nevěřících – bude pokračovat v pouti do Mekky, již před malou chvílí nastoupil.

(4)

Byla to situace, které se za mých mladých let říkalo šlamastyka, a já do ní doslova spadnul.

Dneska se tomu musím smát. Na Měsíc jsem letěl s plným pytle nadějí. Bylo mi jednadvacet let, měl jsem za sebou vyhazov ze čtyř vysokých škol, což je dost slušný výkon na tak mladý věk, mým životním programem bylo pít piva a milování holek, a ten osmnáctiměsíční pobyt na Měsíci jsem považoval za trochu nepříjemný výlet, který mi vynese sto talířů, a tím i hopsa hejsa po zbytek života, přičemž konec života jsem kladl někam na hranici čtyřiceti let. Navíc byly Vánoce.

Věděl jsem, co mě na Měsíci čeká? Věděl a nevěděl.

Na Měsíci se makalo, to především. Makalo se tam ostošest už hezkých pár let, od té doby, kdy OSN schválila Zelený balík a zakázala na Zemi jakýkoli průmyslový provoz. Já jsem si o sobě myslel, že bych asi dovedl makat, ale přesvědčit jsem se o tom nemohl.

Strejda mi sice zařídil přijetí do ČKD v Praze, to bylo po mém druhém vyhazovu ze školy, to jsem se tenkrát pokoušel o techniku, jenže výsledek byl jen ten, že jsem každého prvního a patnáctého dostal na terminál vyúčtování gáže s obligátní připo-

mínkou, že zůstávám v pořadí na pracovní nasazení v provozu. Pracovní nasazení v provozu! Šest údržbářů na vysočanskou ČKD, to byl dělnický tým; a doma u terminálů čekalo patnáct stovek placených náhradníků. Po půl roce jsem postoupil na pořadové číslo 1 382 (i to bylo strejdovou protekcí), takže jsem dal výpověď, abych byl aspoň trochu užitečný (těm, kdo v pořadí byli za mnou).

Tak jsem se přihlásil na biofyziku a hned potom na systematiku, když se ukázalo, že na biologii nemám dost vysoký íkvé. Už to vypadalo na to, že budu po zbytek života študovat, jako to dělají ti, co je nebaví sport a lemtání barviček na plátno a psychokinetika a jiný podobný srandičky, když jsem potkal jednoho kámoše, kterého jsem znal ještě z pardubické véేశcháté. Byl volepenej a číslo z něho sebevědomí chlapíka, který – jak se tenkrát říkalo – dokázal dát životu za uši.

„Kde bych byl,“ řekl, když jsem se ho zeptal, kde byl, že o sobě nedal vědět. „Nahoře na Arkádii.“

Připomínám, že bláťáci říkají „nahore“, když mají na mysli pobyt na Měsíci. Třeba vám to připadá směšný, ale je to tak, a kdybyste žili nějakou dobu dole na plesnivce, taky byste říkali „nahore“ a ukazovali prstem na ten náš šutr.

Tenkrát průmysl na šutru teprve začínal, takže jsem se po-divil.

„Na Měsíci? Jak to? Copak jsi dostudoval?“

„Proč bych měl dostudovat?“

Protivný zvyk, tohle odpovídání otázkama.

„Na Lagrang a na orbity berou jen študovaný,“ řekl jsem. „To přece ví kde kdo. Tahat za nohu mě nebudeš.“

Ukázal mi ruce. Myslel jsem, že má nějakou kožní chorobu, ale pak mi došlo, že to jsou mozoly.

„Na Měsíci se maká a vydělávaj se tam prachy.“

Tak tohle nebyla odpověď otázkou. Nebyla to žádná odpověď. Ten kámoš, Jirous se jmenoval, jestli vás to zajímá, mi dal informaci k nezaplacení.

Ještě ten den jsem se hlásil v náborové kanceláři Československé.